

ΕΙΣΗΓΗΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΝΟΜΗ ΤΟΥ ΤΙΤΛΟΥ ΤΟΥ ΟΜΟΤΙΜΟΥ ΚΑΘΗΓΗΤΗ ΣΤΟΝ κ. ΚΙΜΩΝΑ ΧΑΤΖΗΜΠΙΡΟ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Με το από 3/11/2016 (αρ. Πρωτ. 9295) έγγραφο του Διευθυντή του Τομέα Υδατικών Πόρων και Περιβάλλοντος, με αναφορά και στο υπ αριθμ. 6446/31-10-2016 έγγραφο του Κοσμήτορα της σχολής Πολιτικών μηχανικών, ζητήθηκε από την Επιτροπή αποτελούμενη από τον Καθηγητή κ. Ανδρέα Ανδρεαδάκη, τον Καθηγητή κ. Αναστάσιο Στάμου, και τον Καθηγητή κ. Ευάγγελο Μπαλτά να αποτιμήσει το έργο και την συνεισφορά του συνταξιοδοτηθέντος καθηγητή κ. Κίμωνα Χατζημπίρου και να εισηγηθεί στον Τομέα για την ομοτιμοποίηση του εν λόγω Καθηγητή, σύμφωνα με τις Διατάξεις του Νόμου 1286/82 (άρθρο 45), του Νόμου 2083/92, του Νόμου 2413/96, το άρθρο 16 του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας του ΕΜΠ και την απόφαση της Συγκλήτου του ΕΜΠ της 22-2-1985.

Η Επιτροπή αφού έλαβε υπόψη

1. το βιογραφικό σημείωμα του κ. Χατζημπίρου,
2. την προσωπική γνώμη των μελών της για το έργο και την προσφορά του, και
3. τα κριτήρια και τις προϋποθέσεις για την απονομή του τίτλου του Ομότιμου Καθηγητή

παραθέτει την ακόλουθη σύντομη παρουσίαση του έργου του κ. Χατζημπίρου και την πρότασή της.

2. ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΤΟΥ κ. ΧΑΤΖΗΜΠΙΡΟΥ

2.1 Συνοπτικά βιογραφικά στοιχεία

Ο Κίμων Χατζημπίρος γεννήθηκε στην Αγία Παρασκευή Αττικής την 2-7-1949. Είναι έγγαμος και πατέρας δύο παιδιών. Ολοκλήρωσε την σχολική εκπαίδευση σε Δημόσια Σχολεία της Αγίας Παρασκευής και εισήχθη στο Φυσικό τμήμα του Πανεπιστημίου Αθηνών απ' όπου έλαβε Πτυχίο Φυσικής το 1972. Ασχολήθηκε με τον Προσκοπισμό (όλες οι βαθμίδες) στο διάστημα 1959-1972. Παρακολούθησε μεταπτυχιακές σπουδές στη Γαλλία, λαμβάνοντας Πτυχίο Εφαρμοσμένης Πληροφορικής το 1974, Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Οικολογίας το 1975 και Διδακτορικό Δίπλωμα σε «Μοντελοποίηση εφαρμοσμένη στη Γενετική Πληθυσμών και στη Γενική Οικολογία» το 1978. Ταυτόχρονα, παρακολούθησε Μαθήματα Πυρηνικής Φυσικής και Σεμινάρια Επιστημολογίας και Θεωρίας Συστημάτων. Στο διάστημα 1976-1978 ήταν υπότροφος της Γαλλικής Κυβέρνησης. Παράλληλα με τις σπουδές του, εργάστηκε ως ερευνητής (1974 έως 1978) στο Institut National de Recherche Agronomique (I.N.R.A.) της Γαλλίας, όπου ασχολήθηκε με ερευνητικά προγράμματα για τη μαθηματική ανάλυση του εδαφικού τμήματος των οικοσυστημάτων μέσω μαθηματικών μοντέλων και προγραμμάτων πληροφορικής για τη διαχείριση πειραματικών δεδομένων. Με την επιστροφή του στην Ελλάδα εκπλήρωσε τις στρατιωτικές του υποχρεώσεις και δίδαξε επί τρίμηνο Φυσική σε φροντιστήριο.

2.2 Εκπαιδευτική δραστηριότητα

Το 1987 εξελέγη σε θέση Λέκτορα στο τμήμα Πολιτικών Μηχανικών του ΕΜΠ, με αντικείμενο «Οικοσυστήματα: επιπτώσεις ρύπανσης και έργων». Το 1995 εξελέγη Επίκουρος Καθηγητής, με αντικείμενο: «Λειτουργία οικοσυστημάτων και επιπτώσεις της

ανάπτυξης» και το 1999, μετά από εκλογή, μονιμοποιήθηκε στην ίδια θέση. Το 2007 εξελέγη Αναπληρωτής Καθηγητής, με αντικείμενο: «Οικοσυστήματα και διαχείριση περιβάλλοντος σε πλαίσιο ολοκληρωμένης ανάπτυξης» και το 2013 εξελέγη Καθηγητής με το ίδιο αντικείμενο. Το 1998 έλαβε εξάμηνη εκπαιδευτική άδεια και συνεργάστηκε στη Γαλλία με το Museum d' Histoire Naturelle. Το 2003-2004 έλαβε ετήσια εκπαιδευτική άδεια, πραγματοποιώντας συνεργασίες με πανεπιστήμια 7 ευρωπαϊκών χωρών και 6 ελληνικών πόλεων, με αντικείμενο έρευνες περιβάλλοντος, ανάπτυξης και εκπαίδευσης μηχανικών.

Η εκπαιδευτική του δραστηριότητα στο ΕΜΠ επικεντρώθηκε κυρίως στην διδασκαλία νέων προπτυχιακών και μεταπτυχιακών μαθημάτων, ειδικότερα στην εξ αρχής διαμόρφωση, στο συντονισμό και τη διδασκαλία επί σειρά ετών των: 1) «Οικολογία» (συνδιαμορφώθηκε με τον Καθηγητή Δ. Χριστούλα), εξελίχθηκε στο υποχρεωτικό μάθημα «Οικολογία για Μηχανικούς» και διερύνθηκε στο υποχρεωτικό μάθημα «Αρχές Οικολογίας και Περιβαλλοντικής Χημείας» 2) «Περιβαλλοντικές Επιπτώσεις» (μάθημα επιλογής ΠΜ) 3) «Περιβάλλον και Ανάπτυξη» (μάθημα επιλογής για όλες τις Σχολές ΕΜΠ) 4) «Διαχείριση Υδατικών Οικοσυστημάτων / Βιώσιμη Ανάπτυξη» (μεταπτυχιακό μάθημα επιλογής) 5) «Ολοκληρωμένη Διαχείριση Παράκτιων Ζωνών» (μεταπτυχιακό μάθημα επιλογής) 6) «Περιβαλλοντικές Επιπτώσεις Υδραυλικών Έργων» (μεταπτυχιακό μάθημα επιλογής) 7) «Σύγχρονοι Τρόποι Προστασίας και Διαχείρισης του Φυσικού και Δομημένου Περιβάλλοντος» (μεταπτυχιακό μάθημα επιλογής) 8) «Μεθοδολογίες Διαχείρισης Περιβαλλοντικών Προβλημάτων με Έμφαση στον Ορεινό Χώρο» (μεταπτυχιακό υποχρεωτικό μάθημα) 9) «Περιβαλλοντικές επιπτώσεις στον Ελληνικό φυσικό χώρο» (προαιρετικό μάθημα ΠΜ). Ανέπτυξε και εφάρμοσε διδακτικές καινοτομίες, όπως: 1) Γραπτές εξετάσεις αποκλειστικά με θέματα κρίσεως και με ανοικτά βοηθήματα, σε προπτυχιακά και μεταπτυχιακά μαθήματα 2) Εκπόνηση μελετών για πραγματικά έργα από ομάδες φοιτητών και σύγκρισή τους με αντίστοιχες μελέτες τεχνικών γραφείων (προπτυχιακό μάθημα «Περιβαλλοντικές Επιπτώσεις») 3) Εφαρμογή συστήματος «υποχρεωτική παρουσία / εξετάσεις με εργασία» (προπτυχιακό μάθημα «Περιβάλλον και Ανάπτυξη») 4) Διδασκαλία με ταυτόχρονη παρουσία 2 ή περισσότερων διδασκόντων και με διεπιστημονική προσέγγιση των θεμάτων (προπτυχιακό μάθημα «Περιβάλλον και Ανάπτυξη») 5) Διεπιστημονική προσέγγιση θεμάτων με μαθηματική, φυσική, χημική, βιολογική, τεχνολογική, οικονομική, κοινωνική, πολιτιστική διάσταση για μεικτά ακροατήρια πτυχιούχων θετικών και κοινωνικών επιστημών (μεταπτυχιακά μαθήματα «Σύγχρονοι Τρόποι Προστασίας και Διαχείρισης του Φυσικού και Δομημένου Περιβάλλοντος» και «Μεθοδολογίες Διαχείρισης Περιβαλλοντικών Προβλημάτων με Έμφαση στον Ορεινό Χώρο»). Επέβλεψε πάνω από 80 Διπλωματικές εργασίες (Πολιτικών Μηχανικών, Αγρονόμων-Τοπογράφων Μηχανικών, Πληροφορικής ΕΚΠΑ, Μεταπτυχιακές).

2.3 Ερευνητική και επιστημονική δραστηριότητα

Το επιστημονικό του αντικείμενο ανήκει στη Συστημική Οικολογία και συνδέεται με τις περισσότερες θετικές επιστήμες, ήτοι Φυσική, Χημεία, Βιολογία, Δασολογία, Επιστήμες της Γης/Υδρόσφαιρας/Ατμόσφαιρας, Τεχνολογικές Επιστήμες, αλλά και με Κοινωνικές Επιστήμες όπως Οικονομία, Ιστορία και Νομική. Η διακλαδική θεωρητική και εφαρμοσμένη δραστηριότητά του κινείται με μεθοδολογικό άξονα την ανάλυση συστημάτων. Ποσοτικές και ποιοτικές προσεγγίσεις του στοχεύουν σε αποτελεσματική διαχείριση και προστασία πληθυσμών, οικοσυστημάτων, τοπίων και γενικώς σύνθετων ανθρωπογενών περιβαλλοντικών συστημάτων που βρίσκονται υπό την επίδραση ή πίεση αναπτυξιακών δραστηριοτήτων, με δεδομένο ότι η διαχείριση, για μέγιστη δυνατή διατήρηση του περιβάλλοντος και ταυτόχρονα βέλτιστη ικανοποίηση των αναγκών του ανθρώπου, αποτελεί σύνθετο πρόβλημα, το οποίο ξεπερνά κατά πολύ τις δυνατότητες απλών

ποσοτικών μαθηματικών μοντέλων βελτιστοποίησης. Επιχείρησε συνθέσεις επιμέρους αναλύσεων και προτάσεων, στηριγμένες σε ποσοτική ή ποιοτική συστημική θεώρηση μιας πολύπλοκης πραγματικότητας, με βάση τη Συστημική Οικολογία αλλά επιπλέον και μια ολοκληρωμένη διεπιστημονική προσέγγιση, με συνεκτίμηση των κοινωνικών και πολιτιστικών διαστάσεων.

Χαρακτηριστικά διεπιστημονικά παραδείγματα και ολοκληρωμένες προσεγγίσεις αποτελούν τα ερευνητικά προγράμματα, οι επιστημονικές δραστηριότητες, οι δημοσιεύσεις και η πανεπιστημιακή διδασκαλία του σχετικά με:

- Την τεχνητή λίμνη Πλαστήρα (υδρολογική, ενεργειακή, αγροτική, τουριστική, περιβαλλοντική, αισθητική, κοινωνική, νομική διάσταση)
- Το Ολυμπιακό Κωπηλατοδρόμιο και το Εθνικό Πάρκο Σχινιά (αθλητική, περιβαλλοντική, τεχνολογική, αναπτυξιακή, κοινωνική, νομική, ιστορική, οικονομική διάσταση)
- Την προστασία και διαχείριση του φυσικού και πολιτιστικού τοπίου με συνεκτίμηση επιπτώσεων της ανάπτυξης (ευρωπαϊκή, περιβαλλοντική, νομική, διοικητική, αγροτική, τεχνολογική, τουριστική, εκπαιδευτική διάσταση)
- Την εκτροπή του ποταμού Αχελώου (αγροτική, ενεργειακή, οικονομική, περιβαλλοντική, νομική, κοινωνική, τεχνολογική διάσταση)
- Την ελαχιστοποίηση επιπτώσεων από μεγάλες τουριστικές εγκαταστάσεις μέσω βέλτιστης διαχείρισης υδάτων και αποβλήτων (υδρολογική, τεχνολογική, περιβαλλοντική, οικονομική διάσταση)
- Τη βιώσιμη διαχείριση αστικών στερεών αποβλήτων (ευρωπαϊκή, τεχνολογική, οικονομική, νομική, κοινωνική διάσταση)
- Την ολοκληρωμένη ανάλυση των δυνατοτήτων αειφορίας νησιών, με συνεκτίμηση παραγωγικών, περιβαλλοντικών, κοινωνικών και πολιτιστικών παραμέτρων
- Την ολοκληρωμένη διαχείριση ακτών (ρύπανση, επιπτώσεις από εξορύξεις και εγκαταστάσεις ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, τουριστική ανάπτυξη)
- Την διαχείριση οργανωμένης πληροφορίας για την βιοποικιλότητα, τα οικοσυστήματα, τα τοπία και τις επιπτώσεις από τεχνικά έργα
- Την ολοκληρωμένη θεώρηση της ευρωπαϊκής και ελληνικής περιβαλλοντικής πολιτικής και της πράσινης ανάπτυξης.

Ήταν επιστημονικός υπεύθυνος 15 ερευνητικών προγραμμάτων και συμμετείχε συνολικά σε 40 ερευνητικά προγράμματα. Συνέγραψε βιβλίο που εκδόθηκε από διεθνή οίκο με τίτλο «Ecology and Applied Environmental Science», 3 ελληνικά επιστημονικά βιβλία, κεφάλαια σε 17 επιστημονικά βιβλία και περισσότερες από 120 δημοσιεύσεις σε διεθνή περιοδικά, πρακτικά επιστημονικών συνεδρίων κ.λπ. με εκατοντάδες αναφορές. Ήταν επιστημονικός υπεύθυνος για τη δημιουργία και λειτουργία του ιστοτόπου www.itia.ntua.gr/filotis, (Τράπεζα Στοιχείων για την Ελληνική Φύση) με δεδομένα για βιοτόπους CORINE και NATURA και Τοπία Ιδιαιτέρου Φυσικού Κάλλους, που βασίζονται σε ερευνητικά προγράμματα και διατίθενται σε ερευνητές, μελετητές, σπουδαστές, αξιολογητές μελετών και προγραμμάτων, φυσιολάτρες και μέλη περιβαλλοντικών οργανώσεων, με δεκάδες χιλιάδες επισκέψεις ετησίως.

2.4 Διοικητικό Έργο

Ο κ. Χατζημπίρος έχει υπηρετήσει ως μέλος σε πολλές Επιτροπές του Τομέα, της Σχολής και του Ιδρύματος σε ποικίλλα θέματα μεταξύ των οποίων τα προγράμματα σπουδών και η ενίσχυση της περιβαλλοντικής διάστασής των. Το 2012 εξελέγη μέλος του Συμβουλίου Ιδρύματος του ΕΜΠ, όπου παράμεινε μέχρι την αφυπηρέτησή του την 31^η Αυγούστου 2016.

2.5 Τεχνολογικό έργο-Λοιπές δραστηριότητες και προσφορά

Στο διάστημα 1979-1988 εργάσθηκε ως ειδικός επιστήμων στην Γραμματεία Εθνικού Συμβουλίου Χωροταξίας και Περιβάλλοντος του Υπουργείου Συντονισμού και στο Τμήμα Φυσικού Περιβάλλοντος του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. με αντικείμενο μελέτες, προγράμματα, νομοθεσία και διεθνείς πρωτοβουλίες για την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος. Παρακολούθησε επίσης σεμινάριο Εφαρμοσμένης Οικολογίας του Συμβουλίου της Ευρώπης σε περιοχές της Γαλλίας και σεμινάριο Περιβάλλοντος και Οικονομίας της Επιτροπής Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων στο Cambridge.

Στο διάστημα 1981-1991 ήταν εκπρόσωπος της Ελλάδας στην επιτροπή διαχείρισης ερευνητικών δραστηριοτήτων στον τομέα του περιβάλλοντος της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. Επίσης, υπήρξε, ως ελεύθερος επαγγελματίας, μέλος επιστημονικών ομάδων ή σύμβουλος στην εκπόνηση μελετών περιβαλλοντικών επιπτώσεων ή άλλων περιβαλλοντικών και χωροταξικών μελετών από το 1979 μέχρι το 2009.

Συνεργάσθηκε στην εκπόνηση άνω των 70 περιβαλλοντικών μελετών κυρίως μεγάλων έργων, όπως έργα ύδρευσης Αθήνας, αυτοκινητόδρομοι, αγωγός φυσικού αερίου, διαχείριση λεκανών απορροής ποταμών, ενοποίηση αρχαιολογικών χώρων, Ολυμπιακό κωπηλατοδρόμιο. Συνέγραψε εκατοντάδες ενημερωτικά άρθρα για θέματα περιβάλλοντος και περιβαλλοντικής πολιτικής, δημοσιευμένα σε περιοδικά επιστημονικού και κοινωνικού προβληματισμού, εφημερίδες, πρακτικά σεμιναρίων και συνεδρίων. Συμμετείχε σε μεγάλο αριθμό διεθνών συνεργασιών, συνεδρίων και περιβαλλοντικών εργασιών πεδίου. Ήταν εισηγητής σε πλήθος εκδηλώσεων με περιβαλλοντικό ή πολιτιστικό περιεχόμενο εντός ή εκτός Ελλάδας, μέλος των Συντακτικών Επιτροπών περιοδικών επιστημονικής εκλαΐκευσης και μέλος πολλών επιστημονικών εταιρειών.

3. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ-ΠΡΟΤΑΣΗ

Όπως προκύπτει από τα παραπάνω αναλυτικά εκτεθέντα, ο κ. Χατζημπίρος έχει προσφέρει σημαντικό εκπαιδευτικό, ερευνητικό επιστημονικό, τεχνολογικό και διοικητικό έργο στο ΕΜΠ κατά τη διάρκεια της 29ετούς θητείας του, ενώ και η ευρύτερη συνεισφορά του στον ελληνικό και διεθνή χώρο είναι αξιόλογη.

Κατά συνέπεια, η Επιτροπή προτείνει ομόφωνα την απονομή του τίτλου του Ομότιμου Καθηγητή του ΕΜΠ στον κ. Κίμωνα Χατζημπίρο.

Αθήνα, 9 Δεκεμβρίου 2016

Η Επιτροπή

 Ανδρέας Ανδρεαδάκης

 Αναστάσιος Στάμου

 Ευάγγελος Μπαλάτς